

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่น (Local Government) เป็นรูปแบบการปกครองที่เป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่นที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชน และนำมาสู่การแก้ไขปัญหาความเป็นอยู่ของชุมชน รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนได้เป็นอย่างดี ถ้าพึ่งเพียงรัฐบาลกลางในฐานะที่ต้องดูแลประชาชนโดยรวมทั่วประเทศ คงไม่สามารถตอบสนองของประชาชน หรือแก้ปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง และตรงกับความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างแท้จริง รัฐบาลหลายประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง มาเป็นการบริหารแบบกระจายอำนาจมากขึ้น เพื่อให้สิทธิแก่ชุมชนในการตัดสินใจดำเนินภารกิจของท้องถิ่น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการใช้ฐานท้องถิ่นเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ (โกวิท พวงงาม, 2553 : 11)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2537 (มาตรา 40) โดยการยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท โดยไม่รวมเงินอุดหนุน และในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (มาตรา 47) ได้ยกฐานะให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549 : 137-138)

หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคือดำเนินงานทั้งในด้านการพัฒนาตำบลและภารกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย กล่าวคือ มาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และโดยในการดำเนินงานนั้นให้จัดทำเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาและให้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาจัดทำเป็นโครงการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ (โกวิท พวงงาม, 2553 : 145)

องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด 19.943 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12,464.375 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 5 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 2,853 คน และจากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดงที่ผ่านมาเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชนซึ่งต้องมีการปรับปรุงหลายประการ อาทิ เช่นน้ำประปาหมู่บ้าน เนื่องจากปริมาณน้ำประปาภายในตำบลบัวแดงไม่เพียงพอโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ทำให้ประปาภายในหมู่บ้านไม่สะอาดเท่าที่ควร ขาดแหล่งระบายน้ำเสีย ทำให้เกิดน้ำท่วมขัง และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคต่าง ๆ การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตามจุดหรือถนนเส้นสำคัญยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณทำให้เกิดปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรภายในตำบล หลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว เกิดปัญหาการว่างงานของประชาชน เนื่องจากประชาชนตำบลบัวแดงประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำนา) ไร่ละ 95 เมื่อย่างจากฤดูทำนาประชาชนมีเวลาว่างมาก แม้จะมีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อหารายได้เสริมแต่มีประชาชนเพียงบางส่วนเท่านั้นที่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ (องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง. 2555 : 4-7)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว ในปีงบประมาณ 2556 ที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดงได้พยายามปรับปรุง แก้ไข โดยจัดให้มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบในรูปของยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละด้าน โดยได้จัดทำโครงการที่มาจากการทำประชามหมู่บ้าน และได้จัดสรรงบประมาณสำหรับแต่ละโครงการไว้ หลังจากผ่านความเห็นชอบของสภาแล้วได้นำสู่การปฏิบัติ ดังนั้นการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง จึงเป็นการดำเนินงานตามโครงการที่ระบุไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนา แต่ยังไม่มีการศึกษาว่าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ผ่านมาประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไร และคณะบุคคลที่ให้ความคิดเห็นเรื่องนี้ได้นำจะเป็นประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือน เพราะเป็นกลุ่มบุคคลภายในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล และสามารถเป็นตัวแทนของประชาชนได้อย่างครอบคลุม

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นพนักงานส่วนตำบลบัวแดง มีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำข้อเสนอสมาเสนอต่อผู้บริหารได้ใช้เป็นทางเลือกในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของประชาชนทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชน ต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

ประชาชนจำแนกตามหมู่บ้าน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด 6 ด้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง. .2553 : 16) ดังนี้

- 1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 1.2 ด้านเศรษฐกิจ
- 1.3 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 1.4 ด้านสาธารณสุข
- 1.5 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.6 ด้านการเมืองการบริหาร

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 740 คน จาก 740 ครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง. 2556 : 19)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 264 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yamane. 1973 : 727)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษา คือ เขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา คือ ระหว่างเดือน มีนาคม 2557 ถึงเดือนเมษายน 2557

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ หมู่บ้าน

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ดตามความคิดเห็น ของประชาชน 6 ด้าน ดังนี้(องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง. 2556 : 16)

5.2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

5.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

5.2.3 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5.2.4 ด้านสาธารณสุข

5.2.5 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2.6 ด้านการเมืองการบริหาร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษา การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล บัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของประชาชน ผู้ศึกษานำยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด 6 ด้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง. 2556 : 12) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

จำนวน 5 หมู่บ้าน ดังนี้

1. บัวแดง หมู่ที่ 1
2. โศกทม หมู่ 2
3. หนองบึง หมู่ที่ 4
4. ดอนตู หมู่ที่ 8
5. โศกทม หมู่ที่ 10

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง
อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด 6 ด้าน
ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านเศรษฐกิจ
3. ด้านการศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม
4. ด้านสาธารณสุข
5. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ด้านการเมืองและการบริหาร

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นการแสดงทัศนคติ ความคิดเห็นอาจเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้แสดงความคิดเห็น ซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกับบุคคลอื่น และอาจจะผิดหรือถูกก็ได้ ในการศึกษาครั้งนี้ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง การปฏิบัติงานตาม โครงการที่กำหนดไว้ในแผนงาน โดยกำหนดเป็นแผนงานด้านต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้ ปรับปรุงซ่อมแซมถนนที่อยู่ในเขต วางท่อระบายน้ำอย่างทั่วถึง ปรับปรุงถนนลูกรังอย่างทั่วถึง ขยายถนนเพื่อการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ขยายเขตไฟฟ้า และติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ และปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้านให้ใช้ได้ดี
2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ปุ๋ยเกษตรอินทรีย์สนับสนุนกลุ่มอาชีพภายในตำบล ส่งเสริมและฝึกอบรมอาชีพให้แก่ราษฎร ส่งเสริมการออกร้านจำหน่ายสินค้า OTOP ภายในตำบล ส่งเสริมการค้าวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนอาชีพเสริมเพิ่มรายได้แก่กลุ่มเยาวชน
3. ด้าน การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้ ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเองทาง อินเตอร์เน็ตตำบล สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็ก เยาวชนและประชาชน ส่งเสริมฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมกิจกรรมสัปดาห์วันผู้สูงอายุ และวันแม่ และฝึกอบรมจริยธรรม วัฒนธรรมท้องถิ่นให้กับประชาชน
4. ด้านสาธารณสุข หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้ จัดโครงการควบคุมโรคไข้เลือดออก ระวังภัยต่อด้านยาเสพติด ระวังภัยป้องกันโรคเอดส์ ส่งเสริมการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพของประชาชน ส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนในหมู่บ้าน และส่งเสริมสนับสนุนประกวดหมู่บ้านในงานพัฒนา
5. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้ ปรับปรุงภูมิทัศน์ตามถนนสายหลักในเขตตำบลส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ พัฒนาปรับปรุงสวนสุขภาพ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและออกกำลังกาย ส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์ป่าชุมชน อบรมประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ด้านการเมืองการบริหาร หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางราชการ ส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จัดสรรงบประมาณด้วยความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ บริหารงานบุคคลโดยยึดหลักคุณธรรมและความสามารถ บริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล

ประชาชน หมายถึง บุคคลที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 264 คน จาก 264 ครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการศึกษา ครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ประโยชน์การศึกษา

1. ได้ทราบระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของประชาชน
2. ได้ทราบระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามหมู่บ้าน
3. ได้ทราบข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
4. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำเสนอเป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป